

Beslutssammansättningarna vid försäkringsdomstolen

Ett ärende avgörs, beroende på ärendets natur, av tre eller fem ledamöter. Ärendet avgörs på föredragning av föredraganden. I juridiska ärenden deltar förutom ordföranden två jurist-ledamöter i beslutssammansättningen. Av ledamöterna är den ena en försäkringsrättsdomare och den andra föredraganden i ärendet. Om medicinsk utredning kan inverka på avgörandet deltar i stället för föredraganden en av försäkringsdomstolens läkarledamöter som ledamot i avgörandet av ärendet. Tjänsten som läkarledamot utförs på deltid. Vid avgörandet av ärenden som gäller arbetspension, arbetsolycksfall, utkomstskydd för arbetslösa, lönegaranti och militärskador deltar dessutom två av statsrådet till uppdraget förordnade medlemmar vilka sköter uppgiften som bisyssla.

Överdomaren samt lagmännen på respektive avdelning övervakar enhetligheten i tillämpningen av rättsprinciper och tolkning av lagen. Principiellt viktiga ärenden kan efter divisionens avgörande överföras att avgöras på nytt i förstärkt sammanträde eller plenum.

Rättegångskostnader

Rättegången vid försäkringsdomstolen är avgiftsfri. Om ändringssökanden anlitar ett ombud eller rättegångsbiträde, är han dock skyldig att erlægga denne ett arvode. Om ändringssökandens yrkanden bifalls kan den anstalt som är motpart förpliktas att ersätta de kostnader som förorsakats av ändringssökanden, om denne yrkat det skilt.

Rättshjälp

Det är möjligt att bevilja rättshjälp i ett ärende som behandlas vid försäkringsdomstolen om bland annat de villkor som gäller en persons ekonomiska ställning uppfylls. I så fall ersätts rättegångskostnaderna antingen helt eller delvis med statens medel. Man anhåller om rättshjälp hos en rättshjälpsbyrå.

Statistik

Försäkringsdomstolen avgör årligen ca 7.500 ärenden. Till de största ärendegrupperna hör olika arbetspensionsärenden, ärenden om utkomstskydd för arbetslösa samt studiestöds-, arbetsolycksfalls- och brottsskadeärenden.

År 2010 avgjordes 7.503 besvärärenden. Av de besvärskastade besluten ändrades 1.017. Detta innebär att den genomsnittliga ändringsprocenten var 14 %. Dessutom avgjordes 114 ansökningar om undanröjande av beslut. Av dessa bifölls 19, dvs. 16,7 %.

År 2010 ordnades muntlig förhandling i två ärenden.

Den genomsnittliga behandlingstiden för alla ärenden är för närvarande 11 månader.

FÖRSÄKRINGSDOMSTOLEN

Postadress:
PB 338, 00121 Helsingfors

Besöksadress: registraturen (må-fre 8.00 - 16.15)
Lönrotsgatan 18, 00120 Helsingfors

Telefonnummer:
Växel 029 564 3200
Registratur 029 564 3210
Juristinformatör 029 564 3262
Telefax 029 564 3100

E-post: vakuutusoikey@oikeus.fi

Webbsida: www.oikeus.fi/vakuutusoikey

Försäkringsdomstolen - en specialdomstol

Försäkringsdomstolen är en oberoende och opartisk specialdomstol som behandlar ärenden som gäller social trygghet.

Försäkringsdomstolen behandlar bland annat ärenden som gäller rätten till arbetspension, folkpension, arbetslöshetsförmån, lönegaranti, bostadsbidrag, studiestöd, handikappförmåner som betalas av Folkpensionsanstalten, förmåner i enlighet med sjukförsäkringslagen, rehabilitering samt rätten till ersättning på grundval av arbetsolycksfall, yrkessjukdomar, brottsskador, militärskador och militära olycksfall.

I ärenden som gäller social trygghet sker ändringssökandet i regel i två faser. I beslut som fattas av sådana anstalter och bolag som beviljar olika förmåner söks i allmänhet ändring hos den besvärnsnämnd som behandlar de aktuella ärendena. I besvärnsnämndernas beslut kan ändring sökas hos försäkringsdomstolen som i de flesta fall är den högsta besvärinstansen. Om de i lagen avsedda villkoren uppfylls kan försäkringsdomstolen dessutom undanröja ett lagakraftvunnet beslut som är givet av försäkringsdomstolen eller besvärnsnämnden.

Försäkringsdomstolens organisation

Försäkringsdomstolen är uppdelad på tre avdelningar. Vid avdelning 1 behandlas främst ärenden som gäller arbetsolycksfall, brottsskador, studiestöd och militära skador. Vid avdelning 2 behandlas främst ärenden som gäller pensionsärenden som grundar sig på privata tjänsteförhållanden samt folkpensions- och bostadsbidragsärenden. Vid avdelning 3 behandlas främst pensionsärenden som grundar sig på statlig och kommunal tjänstgöring samt

ärenden som gäller utkomstskydd för arbetslösa, handikappförmåner samt sjukförsäkring.

Försäkringsdomstolens verksamhet leds av överdomaren. Vid beredningen av till exempel förvaltnings- och utnämningsärenden bistås överdomaren av försäkringsdomstolens ledningsgrupp till vilken förutom överdomaren även hör lagmännen och kanslichefen. Kanslichefen leder även domstolens förvaltnings- och kanslienheter.

Juristinformatören sköter domstolens informationsförmedling och handleder kunderna i frågor som gäller anhängiggörandet och behandlingen av ärenden vid domstolen.

Lagar som tillämpas vid försäkringsdomstolen

Försäkringsdomstolens verksamhet regleras genom lagen om försäkringsdomstolen, statsrådets förordning om försäkringsdomstolen samt försäkringsdomstolens arbetsordning. På rättskipningen vid försäkringsdomstolen tillämpas förvaltningsprocesslagen. Ifrågavarande lag tillämpas på rättegångsförfarandet vid förvaltningsdomstolar. Övriga allmänna lagar som tillämpas i försäkringsdomstolen är lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet samt lagen om offentlighet vid rättegång i förvaltningsdomstolar.

I försäkringsdomstolen tillämpas ett stort antal lagar om förmåner. Dessa är till exempel lagen om pension för arbetstagare, folkpensionslagen, lagen om olycksfallsförsäkring, sjukförsäkringslagen, lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lönegarantilagen, lagen om studiestöd, lagen om bostadsbidrag, brottsskadelagen och lagen om skada, ådragen i militärtjänst.

Besvärärendets behandlingsskeden

- Besvärsskriften och därtill hörande handlingar inkommer. Ärendet registreras som anhängigt.
- Beredningen av ärendet. Handlingar som möjligen saknas begärs till försäkringsdomstolen och parterna hörs i ärendet
- Ett motiverat beslutsförslag uppgörs.
- Ledamöterna bekantar sig med ärendet.
- Ärendet avgörs vid ett sammanträde.
- Beslutet uppgörs och postas.
- Handlingarna arkiveras vid försäkringsdomstolen och förmånsanstalten.

Hur ett besvärärende blir anhängigt och behandlas

Till ett beslut som kan överklagas bifogas besväransvisning i vilken ingår de mest centrala anvisningarna för hur besvär anförs. Besvärsskriften tillställs vanligen förmånsanstalten. Om förmånsanstalten inte rättar beslutet, överför anstalten besvärsskriften och handlingarna till försäkringsdomstolen.

Vid försäkringsdomstolen är rättegången i regel skriftlig. Försäkringsdomstolen kan dock hålla en muntlig förhandling antingen på begäran av en part eller på eget initiativ för att utreda ärendet. Begäran om muntlig förhandling skall framföras skriftligen och samtidigt skall grunderna för begäran uppges.